

Årsmelding 2008

Foto: Jon Suul

”Vi måste acceptera åldrandet hos en byggnad som en ofrånkomlig livsform, som den skönhet det erbjuder. Med mjuk och reparerbar teknologi kan vi bromsa, dämpa åldrandet och ju mindre vi rör desto mer lämnar vi över til framtiden.

Ett värdigt åldrande hos en byggnad är en skönhetsupplevelse vi måste slå vakt om”

Ove Hidemark

Innholdsfortegnelse

1. Forord	4
2. Om Kulturminnefondet	5
2.1 Etableringen	5
2.2 Virkefelt	6
2.3 Visjon	6
2.4 Styret	6
2.5 Styrearbeid 2008	7
2.6 Administrasjon	8
2.7 Faggruppen	13
2.8 Evaluering	14
2.9 Plan for kulturminneåret	15
3. Budsjett og regnskap	16
4. Søknader og behandling	18
4.1 Stor søknadsøkning	18
4.2 Verdiskapingsprogrammet (VSP)	18
4.3 Saksbehandlingstid og prosedyrer	20
4.4 Klager	22
4.5 Frister og utlysning av tilskuddsmidler	22
4.6 Status tilskudd til fredete kulturminner og kulturmiljø	23
4.7 Status tilskudd til kulturhistorisk viktige kirker	24
4.8 Krav om privat medfinansiering	24
4.9 Prioriteringsgrunnlaget for søknadsbehandlingen	26
4.10 Innkomne søknader 2008	27
4.11 Resultat av behandlingen av søknader 2008 og oversikter 2003-08	27
Tabeller	29
Vedtekter for Norsk Kulturminnefond	44

1. Forord

Årsmeldingen for 2008 gjelder 6. virksomhetsår for Kulturminnefondet, det 5. med base fra Røros. 2008 har vært preget av sterk økning i pågangen fra publikum generelt og særlig i forhold til søknader, og antall løpende prosjekter er mer enn fordoblet siden fjoråret. Denne utviklingen ser ut til å fortsette inn i 2009. Verdiskapingsprogrammet (VSP) har medført nye oppgaver, og nye kontaktflater.

Kulturminnefondets virksomhet er fra en sped start etter hvert blitt større. Sekretariatet har i løpet av året 2008 vokst til seks faste medarbeidere, og det er også blitt benyttet engasjert personell i perioden 2006-2008. Arbeidsmiljøet er styrket gjennom noen avtaler som gjør at Sør-Trøndelag fylkeskommune og Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) av og til har personell arbeidende fra sekretariatet. En representant fra VPS-sekretariatet hos Riksantikvaren (RA) var utplassert i halv tid for Kulturminnefondet fram t.o.m. 01.04.08.

Med bakgrunn i denne utvikling er årsmelding for 2008 mer omfattende enn de som har vært utarbeidet 2003-2007. Den oppsummerer virksomheten i perioden 2003-2008. Det er som ledd i Kulturminnefondets markeringer i Kulturminneåret 2009 valgt å lage en mer påkostet utgave av årsmeldingen for at den kan spres eksternt i et år med mye fokus på kulturminner.

I Miljøverndepartementets tildelingsbrev for 2008 er det gjort en bestilling mht. årsmelding som bla skal omfatte følgende:

- **oppfylle kravet om at 1/3 av Kulturminnefondets avkastning over tid bør nyttes til fredete kulturminner og kulturmiljøer, jf § 4 i Fondets forskrifter.**
Rapportere om iverksatte tiltak som kan bidra til flere søknader som gjelder
  - fredete kulturminner
  - kulturhistorisk viktige kirker
- **videreføre og styrke arbeidet for å få private investorer inn i prosjekter som Fondet gir tilskudd til**
- **planlegge Kulturminnefondets aktiviteter i forbindelse med Kulturminneåret 2009 i samarbeid med Miljøverndepartementet.**
  - Legge fram plan for Kulturminnefondets aktiviteter i forbindelse med Kulturminneåret 2009

Røros 31. januar 2009

Björg Wallevik
styreleder

Siri Myrvoll
nestleder

Stein Ørnhøi
styremedlem

Per Helge Malvik
styremedlem

Elizabeth Bjørn-Hansen
styremedlem

Jon Suul
daglig leder

Björg Wallevik, styreleder.
Foto: Jon Suul

2. Om Kulturminnefondet

2.1 Etableringen

Norsk Kulturminnefond ble opprettet av Stortinget den 21. juni 2002, jfr. St.prp. nr. 63 (2001-2002). Kulturminnefondet er et statlig organ som hører under Miljøvern- departementet. Vedtektene for Fondet ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 7. mars 2003. Samtidig ble det første styret oppnevnt med en funksjonstid på fire år. Virksomheten kom i gang våren 2003. Miljøverndepartementet fungerte som midlertidig sekretariat slik at 1.søknadsrunde ble håndtert av departementet som leide inn to fagrådgivere for behandlingen. Daglig leder ble ansatt fra 01.09.03 og gikk gradvis over i hel stilling utover høsten. Etableringen av sekretariatet på Røros var slutført til 01.02.04 da sekretariatet var operativt med lokaler, søknadsskjema og nettsted.

Røros ble valgt som lokaliseringssted for Kulturminnefondet da det ble opprettet i 2002. I en tid med utflytting av statlige tilsyn besluttet daværende miljøvernminister Børge Brende at Røros skulle være basen for Fondet. Mange forbinder Røros Bergstad med kulturminner, og som et verdensarvsted. Det er knyttet nær kontakt til Røros kommune og Rørrossamfunnet.

Det første styret, oppnevnt i 2003. F.v. Trygve Hegnar, Bjørg Wallevik (styreleder), Siri Myrvoll (nestleder), Marvin Wiseth og Geirmund Lykke.

Foto: Jon Suul

2.2 Virkefelt

Kulturminnefondets virksomhetsområde framgår av de vedtekter som ble godkjent ved opprettelsen (se Vedlegg 1) samt Miljøverndepartementets utfyllende retningslinjer. Disse er under revisjon og blir endelig pr 2009. Styret får årlig sine styringssignaler gjennom et eget tildelingsbrev fra Miljøverndepartementet som danner basis for det enkelte års virksomhet.

2.3 Visjon

Ut fra mandatet og ifm med arbeid med strategiplan i 2005, er visjonen formulert slik:

"Kulturminnefondet skal være den viktigste offentlige medfinansier av verneverdige kulturminner og kulturmiljøer i privat eie".

Siden visjonen ble formulert og vedtatt har rammene for Kulturminnefondet økt betydelig. Prioriteringene av de tilgjengelige midler har vært klar og i samsvar med visjonen. Kulturminnefondet er i ferd med å oppnå den tilskattede utvikling. Sett i lys av at Fondets gjennomsnittsbidrag for alle søknader som er gitt tilskudd 2003-2008 ligger på 29 % - så betyr det en verdiskaping i første ledd av effektkjeden omtrent x 3.

2.4 Styret

Kulturminnefondets styre består av fem personer, med to varamedlemmer. Styret ble oppnevnt av Miljøverndepartementet den 7. mars 2003 med funksjonstiden på 4 år. Styrets virketid ble av departementet våren 2007 forlenget til 01.07.07. Det første styret 2003-2007 ble pr 01.07.07 utskiftet av et nytt styre der leder og nestleder fra det gamle styret ble reoppnevnt for 2 år.

Styret og varamedlemmer, 2003 – 2008:

Bjørn Wallevik, styrets leder 2003-07, reoppnevnt for 2 år, 01.07.07 - 01.07.09

Siri Myrvoll, nestleder 2003-07, reoppnevnt for 2 år, 01.07.07 - 01.07.09

Geirmund Lykke, styremedlem 07.03.03 - 07.03.07, prolongert til 01.07.07

Marvin Wiseth, styremedlem 07.03.03 - 07.03.07, prolongert til 01.07.07

Trygve Hegnar, styremedlem 07.03.03 -15.03.05

Gunnar Skaug, 1. varamedlem 07.03.03 - 31.10.05, styremedlem 31.10.05 - 24.06.06

Anne Sæterdal, 2. varamedlem 07.03.03 -01.12.06

Frode Sannum, 3. varamedlem 07.03.03 - 05.12.06, styremedlem 06.12.06 - 07.03.07, prolongert til 01.07.07

Stein Ørnhøi, styremedlem 01.07.07 - 01.07.11

Elizabeth C. Bjørn-Hansen, styremedlem 01.07.07 - 01.07.11

Per Helge Malvik, styremedlem 01.07.07 - 01.07.11

Reidar Bertelsen, 1.varamedlem 01.07.07 - 01.07.11

Grethe Fossli, 2.varamedlem 01.07.07 - 01.07.11

2.5 Styrearbeid 2008

Styreaktiviteten har vært noe utvidet i 2008 i forhold til tidligere, til sammen 6 arrangementer har vært avholdt med styret:

- 1 strategimøte

Et møte ble avholdt på Gardermoen 09.01.08

- 4 styremøter

To ordinære behandlingsmøter ble avholdt på Røros 28. – 30.04.08 og 25. – 27.11.08.

Dertil ble det avholdt et styremøte i Geiranger 28.05.08 i tilknytning til styrebefaringen samt et ekstraordinært styremøte på Gardermoen 12.08.08.

- 1 styrebefaring

Årets styrebefaring ble avholdt 26. -27.05.08 i Gudbrandsdalen/Geiranger. Fylkeskonservator Dagfinn Claudius, Oppland fylkeskommune fulgte med som guide i Gudbrandsdalen.

- 6 andre møter med styredeltagelse

Det ble avholdt to halvårsmøter med MD, 16.04.08 i Oslo der styreleder Bjørg Wallevik og nestleder Siri Myrvoll deltok og igjen i Oslo 14.10.08 der styreleder Bjørg Wallevik deltok.

MD har også innkalt til møter omkring nye forskrifter 28.10.08 der styreleder Bjørg Wallevik, Stein Ørnøi og Per Helge Malvik deltok, 18.11.08 der styreleder Bjørg Wallevik deltok og 15.12.08 der styreleder Bjørg Wallevik og nestleder Siri Myrvoll deltok.

Det årlige kontaktmøtet med Riksantikvaren ble holdt i Oslo 15.12.08 med styreleder Bjørg Wallevik og nestleder Siri Myrvoll til stede.

*Styret på befaring i 2008, Gammel-Krogstad, Skjåk kommune, Oppland.
F.v. Per Helge Malvik, Jon Suul (daglig leder), Dagfinn Claudius (fylkeskonservator i Oppland),
Siri Myrvoll (nestleder), Bjørg Wallevik (styreleder), Elizabeth Bjørn-Hansen, Stein Ørnøi.*

Foto: Einar Engen.

Styrets hovedfokus for arbeidet i 2008 har vært:

- Styrebehandling av søknader
- Verdiskapingsprogrammet
- Satsningsområdene: Kystkultur, By og tettsted og Landbrukets kulturminner og kulturmiljø
- Nye forskrifter
- Utviklingen av virksomheten

2.6 Administrasjon

Kulturminnefondets administrasjon ligger på Røros, sentralt plassert i Proviantskrivergården med adresse Bergmannsgata 25, egen omtale av lokalene følger bak i denne årsmeldingen. Sekretariatet har i perioden 01.09.03 til 01.05.07 først hatt en og pr 16.08.04 to personer i fast stilling. I løpet av 2007 ble det ansatt tre personer til ved administrasjonen, og i 2008 ble den sjette medarbeideren ansatt fra 01.01. Med fast og engasjert personell er det i 2008 benyttet til sammen 6,41 årsverk (ordinær arbeidstid) ved administrasjonen, overtid kommer i tillegg.

Den faste staben i administrasjonen bestod ved utgangen av 2008 av følgende personer:

- **Jon Suul**, daglig leder, ansatt pr 01.09.03 (åremållstilling på 6 år)
- **Solvår Knutsen**, kontorleder, ansatt pr.16.08.04
- **Einar Engen**, seksjonsleder, ansatt pr. 01.04.07
- **Helene Tiller**, rådgiver, ansatt pr. 13.08.07
- **Eli Neby**, førstesekretær, ansatt pr. 13.08.07
- **Alexander Austnes**, rådgiver, ansatt pr. 02.01.08

Kjønnsfordeling og alder

Kjønnsfordelingen blant fast ansatte ved sekretariatet er ved utgangen av 2008 50 % kvinner og 50 % menn. Gjennomsnittsalderen ligger på 45,0 år.

Engasjert personell 2008

I perioden 2003-06 har sekretariatet benyttet korttidsengasjement en gang (2,5 mnd.) høsten 2006, i 2007 har to personer vært engasjert (til sammen 6 mnd.), og i 2008 har følgende personer hatt ulike engasjementsoppgaver (til sammen ca. 4 mnd) :

- Stene Berg har vært rådgiver i 50 % -stilling i perioden 01.10.07-01.04.08 i tråd med skriftlig avtale om utplassering fra Riksantikvaren, hovedfokus har vært Verdiskapingsprogrammet.
- Pensjonist Astrid Nyhus har hatt avtale om timebasert arbeid angående korrektur mv.
- Jo Richard Knutsen Trøen har hatt avtale om timebasert arbeid med bokregistrering av biblioteket mv.
- Magnus Borgos har hatt avtale om timebasert arbeid tilknyttet faggruppesamlingen høsten 2008
- Unni Garnes ved Naturitas as har vært innleid på timebasis fra 01.11.08 - 31.12.08 for å forbedre oppstart i et engasjement knyttet til Fondets arbeid i Kulturminneåret 2009.

Lokaler

Administrasjonens kontorlokaler i hovedbygningen i Bergmannsgata 25 ble for små i løpet av vinteren 2006/07, og i perioden februar-mai 2007 kunne utvidede arealer i det samme gårdsanlegget taes i bruk. Behovene vil raskt endre seg i forhold til dagens situasjon.

Fagmiljøet i Bergmannsgata 25

Ambisjonen om å dyrke fram et arbeidsmiljø ved Kulturminnefondets administrasjon som både ansatte og omgivelsene trives med, er avgjørende for administrasjonens suksess og rykte. Det vil være helt avgjørende for fagfolk med framtidig interesse for ledige jobber ved administrasjon på Røros og dermed de framtidige rekrutteringsmuligheter.

For å styrke fagmiljøet på en måte som gagnar fagdiskusjon og arbeidsmiljø ved sekretariatet er det i 2007 inngått avtaler med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) om at representanter for disse institusjoner har kontorplass ved Fondets administrasjon når de har arbeid på Røros. Deres tilstedeværelse er ikke omfattende, Sør-Trøndelag fylkeskommune har ikke benyttet avtalen i 2008 mens NIKU i 2008 har vært tilstede ca. 20 dager (1 person). Ingen av disse avtaler belaster sekretariatet med utgifter eller utstyr, de eksterne anvender eget utstyr. Sekretariatet er meget fornøyd med disse forhold da det allerede har beriket arbeidet og den faglige utveksling/dialog samt diskusjonen omkring enkeltprosjekter. I 2008 er det gjort avtale med NTNU om en tidsbegrenset hospiteringsplass for en mastergradsstudent i studiet kulturminnevern ved administrasjonen.

Kapasitet og kompetanse ved sekretariatet

Administrasjonens faste stab i 2008 utgjorde 6 personer med formalkompetanse, realkompetanse og erfaring som samlet utgjør en god blanding av utdanning og yrkeserfaring, teori og praksis. Faggruppedemlemmenes kompetanse utgjør et nyttig og nødvendig supplement.

Kjøkken og urtehage, Baroniet Rosendal, Kvinnherad kommune i Hordaland, tilskudd gitt i 2004.

Foto: Jon Suul

Administrasjonens viktigste oppgaver i 2008

Kort oppsummert har arbeidet vært knyttet til følgende oppgaver:

Administrativt

- Service overfor publikum
- Daglig drift
- Informasjon, oppdatering av nettsted
- Kontakt til MD og Senter for statlig økonomistyring avd. Drammen (SSØD)
- Drift av sekretariat for behandling av søknader, sekretariat faglig arbeidsgruppe og arrangement for arbeidsgruppemøter og styremøter
- Oppfølging av prosjekter, økonomi og rapporter
- Oppfølging av regelverk, krav og bestillinger
- Arbeid med lokaler og utstyr
- Arbeid med ansettelse av fire nye medarbeidere, avtaler om korttidsengasjementer, avtaler med eksterne konsulenter, avtale med Riksantikvaren om utplassering, avtaler med andre eksterne
- Opplæring av nye medarbeidere

Faglig

- Faglig rådgivning overfor søkere
- Behandling av søknader
- Oppfølging av prosjekter med oppsøkende virksomhet
- Utarbeidelse av faglige utredninger som grunnlag for strategiarbeid
- Arbeid med Verdiskapingsprogrammet, VSP-sekretariatet, piloter og søkere

Den gamle gravstaden, Telavåg, Sund kommune i Hordaland, tilskudd gitt i 2007.

Foto: Helene Tiller

- Kontaktskapende arbeid, nettverks-bygging
- Egne arrangementer: seminar og ulike treff
- Møter: en rekke faglige møter/befaringer med mange ulike aktører og årlige kontaktmøter med frivillige organisasjoner, Riksantikvaren, Sametinget/Samisk kulturminnevern, Statens Landbruksforvaltning og Røros kommune

Tydeligere krav til intern planlegging, kontroll og oppfølging

Som organ under Miljøverndepartement gjelder mange av de samme krav for Kulturminnefondet som for øvrig statlig virksomhet. Administrasjonen har i 2008 dels gjennomført og dels startet arbeid i tråd med ulike formelle krav og bestillinger; forberedelse og prosedyre for årsmelding, virksomhetsplan og budsjett, kjøreplan for søknadsbehandling, arkivplan, inventar- og utstysregister, biblioteksoversikt.

Interne driftsplaner, oppfølging og kontrollarbeid

Administrasjonens rutiner og kontroll er forbedret i løpet av 2008. Det ble i 2007 utarbeidet, igangsatt eller under oppstart flere typer planarbeid som ble avsluttet i 2008:

- Arkivplan, slutført 2007
- Sikkerhets- og sårbarhetsanalyse, utført (med bistand fra SSØ Drammen) januar 2008
- Inventarregistrering, startet 2008
- Biblioteksregistrering, startet 2008
- HMS-dokument, slutført 2008
- Framtidig organisasjonsplan, slutføres 2009
- Årsmelding 2008, utarbeidet for styrebehandling 27.01.09
- Virksomhetsplan 2009 med budsjett, utarbeidet for styrebehandling 27.01.09

Kulturminnefondet og Statlig senter for økonomistyring (SSØ Drammen)

Statlig senter for økonomistyring avd Drammen er Kulturminnefondets regnskapsfører og utbetaler fakturaer og tilskudd anvist fra sekretariatet/den fra styret med budsjett-disponeringsfullmakt. Samarbeidet med SSØ går bra. I desember 2007/januar 2008 fikk Kulturminnefondets sekretariat bistand fra SSØ-avd. Drammen for å utføre en sårbarhets- og risikoanalyse.

Budsjett-disponeringsfullmakten ble i 2008 delegert daglig leder.

I 2008 har Kulturminnefondet hatt stedlig kontroll fra Riksrevisjonen.

Kontaktskapende arbeid/nettverksarbeid

Kulturminnefondets administrasjon har siden oppstart investert mye tid til kontaktskapende arbeid/nettverksbygging. Dette arbeid fortsatte i 2008 med en rekke møter, seminar-deltagelser, egne arrangementer, befaringer etc med en rekke aktører s.s. Miljøverndepartementet, Riksantikvaren, Sametinget/Samisk kulturminnevern, Statens Landbruksforvaltning, Direktoratet for naturforvaltning/Statens Naturoppsyn, fylkeskommuner, byantikvarer, fylkesmenn, politikere, kommuner, VSP-piloter, private eiere, frivillige organisasjoner, ulike etater, forskningsinstitusjoner, museer osv.

Økt pågang til sekretariatet

Sekretariatet har tydelig merket at henvendelser av alle slag har økt, det gjelder telefon, e-post, post og personlig oppmøte. Særlig har dette skjedd fra sommeren 2006 av og vokst ytterligere i 2007 og 2008, se tabell 5. Det ventes en ytterligere økning framover.

Statistikk for nettstedet

Antall besøkende på nettstedet som ble opprettet fra 01.02.04 har vært økende fra starten av slik en kunne vente. For 2007 ble trafikken på nettstedet bortimot fordoblet (over 90 %) i forhold til 2006 (se tabell 6).

Omtale i media

Et bilde på Kulturminnefondets aktualitet i media oppgis på nettstedet www.sesam.no som i hovedsak oppgir antall nettsteder. Pr. 12.01.09 gir søk på Norsk Kulturminnefond ca. 38 400 treff og tilsvarende for Kulturminnefondet 31 100 treff. Oversikt over omtale i aviser og tidsskrifter foreligger ikke, men omtale av Fondet og prosjekter som støttes av Fondet i lokalaviser er omfattende.

Profileringsprodukter

Sekretariatet har i begrenset grad hatt mulighet til å arbeide aktivt med å utvikle profileringsprodukter. I 2003 ble det utarbeidet logo og et grafisk designprogram for rekvisita etc. I 2004 ble det produsert et messingsskilt med logo og teksten "Støttet av Norsk Kulturminnefond". Dette har vist seg å være et meget populært profileringsprodukt. I 2005 ble det utarbeidet en enkel brosjyre (revideres 2009). For 2007 ble dette supplert med T-trøye og pins, i 2008 med trønderkeramikkskål. Det arbeides med nye ideer.

Biblioteketablering og bokregister

I 2006 startet arbeidet med gradvis å bygge opp et fagbibliotek, et referanse- og oppslagsbibliotek til bruk for ansatte, faggruppen(e) og besøkende. Dette er fulgt opp i 2007-08 ved innkjøp av ny og antikvarisk litteratur. Dessuten har Fondet mottatt en rekke bokgaver fra inn- og utland, fra enkeltpersoner og faginstusjoner, disse gaver utgjør ca 60 % av biblioteket. I sum har allerede biblioteket en del av sentrallitteraturen innen feltet. Det er meget gledelig. Bibliotekets bøker mv. er i 2008 blitt registrert. Det er utarbeidet en database for bøker mv. som skal ajourføres fortløpende.

Inventarregister

Kulturminnefondet har etter hvert investert i en del utstyr og inventar. Arbeidet med å utarbeide et register startet i 2008. Registeret vil ajourføres fortløpende.

Arkivplan

Det ble i 2007 utarbeidet en egen førstegenerasjons arkivplan for Kulturminnefondet. Planen ble godkjent av styret.

Bilagshandtering/utbetalinger

Veksten i antall bilag har vært konstant og følger ikke økningen som gjelder mht. posten, fra 2006 til 2007 var veksten 27 %, veksten i 2008 var 28 % (jf. tabell 5).

Stor postøkning

Den økningen som fondsadministrasjonen merket så klart ved sekretariatet fra 2005 til 2006 (21,3 %) fortsatte i 2007 med langt større volum enn vi har kunnet beregne på forhånd (se tabell 5). I løpet av 2008 har en ytterligere økning skjedd. En må regne med at økningen fortsetter, men avtar i %. Post- og bilagsbehandling ved administrasjonen, utvikling 2005-08, er vist i tabell 5, det framgår at økningen fra 2006 til 2007 mht. post økte med hele 108 %, fra 2007 til 2008 med 43 %.

Økte økonomiske rammer for Kulturminnefondet

I 2007 ble Kulturminnefondets grunnfond økt med 200 mill. NOK (st.prp. nr.1 2006-2007 Miljøverndepartementets budsjett), det var tredje år på rad grunnfondet økte. Totalt er det gitt fire bevilgninger til grunnfondet 2002-07, grunnfondet var pr. 31.12.07 på **1 milliard NOK** (se tabell 4). I 2008 ble ingen nye ressurser tilført grunnfondet.

*Sliberget, Bergen kommune
i Hordaland, tilskudd gitt i
2007. Foto: Helene Tiller*

Midlene avsettes i Norges Bank på 10-års statsobligasjonsrente. Renten varierer fra avsetning til avsetning (se tabell 4).

I Soria Moria-erklæringen ble det fastsatt en målsetting for den rødgrønne regjering om at grunnfondet til Kulturminnefondet i løpet av inneværende stortingsperiode skal øke til 1,4 milliarder kr.

2.7 Faggruppen

I 2003 var det to eksterne fagrådgivere innleid av Miljøverndepartementet som da fungerte som sekretariat. De fungerte hver for seg i forhold til MD.

I tråd med vedtektene skal Kulturminnefondet ha en faggruppe slik at behandlingen av saker skjer i et to-trinnsystem. Etter at sekretariatet for Kulturminnefondet ble operativt fra Røros fra 01.02.2004, ble det opprettet en fast arbeidsgruppe som fungerte ut 2007. Den ble utvidet fra to til tre eksterne fagrådgivere i denne perioden, og daglig leder har fungert som ansvarlig. Daglig leder har hatt ansvaret for å plukke ut/gjøre avtaler med fagrådgiverne t.o.m 2008.

Følgende eksterne har deltatt i fagarbeidet 2003-2008:

Tor Wassum, privatpraktiserende arkitekt,

Torstein Arisholm, kulturhistoriker, Sjøfartsmuseet, Oslo,

Trond Eide, privatpraktiserende arkitekt, Trondheim ,

Bente Egeland, privatpraktiserende arkitekt, Trondheim,

Bjarte Gullachsen, kunsthistoriker/tømrer, Bymuseet, Bergen,

Arnstein Brekke, kulturhistoriker, OVF, Bodø,

Ingeborg Mellgren Mathiesen, privatpraktiserende landskapsarkitekt, Koppang

Kai Jensen, fartøyverneksper, Tønsberg.

Tabell A: Funksjonstid i faggruppen

Navn	År og søknadsrunder										
	2003	2004			2005		2006		2007		2008
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Tor Wassum	x										
Torstein Arisholm		X	x	X	x	X	x	X	x		
Trond Eide		X	x	X	x	X	x	X	x	X	
Bente Egeland						X	x	X	x	X	
Bjarte Gullachsen										X	x
Arnstein Brekke										X	x
Ingeborg M. Mathiesen										X	x
Kai Jensen											x

Miljøvernminister Solheim på befaring, Bremsteinvær, Vega kommune i Nordland, tilskudd gitt 2005.

Foto: Jon Suul

Dessuten har advokatene Hans Peder Hvide Bang og Harald Nybakk ved Mageli & Co, Hamar deltatt som juridiske rådgivere for arbeidsgruppen (2005-07) og bidratt både til prosedyrer og framstilling i forhold til forvaltningslov/offentlighetslov mv. Advokat Johannes Høy fra samme firma har bistått i en kriminalsak 2006-2008.

Faggruppen møtes to ganger om året (vår og høst) ved administrasjonens kontor på Røros for gjennomgang og innstilling av saker til styret.

Det blir inngått skriftlige arbeidsavtaler med den enkelte fagrådgiver.

2.8 Evaluering

I tråd med vedtektene er Kulturminnefondet evaluert etter fire års drift.

Miljøvern- departementets oppdrag til Norsk institutt for by og regionforskning (NIBR, prosjektnummer O-2478) var begrenset til den samfunnsmessige siden av saken, ikke de praktiske faglige resultater. Det skyldtes at det var for få avsluttede prosjekter da.

Neste evaluering (2010/11) må ta denne del. Oppsummert er evalueringen positiv lesning (se NIBR-rapport 2007:6 Evaluering av Norsk Kulturminnefond). Kulturminnefondet kom godt ut av evalueringen, hvilket styrker oss i troen på at en del av de beslutninger som er tatt, har vært riktige for utviklingen av Fondet. I framstillingen for styret 05.03.07 krediterte NIBR Fondet som "forbilledlig" mht åpenhet/offentlighet og nettsted.

2.9 Plan for kulturminneåret

Kulturminneåret 2009 gir en gylden anledning til å bygge opp omkring interessen for kulturminner og kulturmiljøer, materielle så vel som immaterielle kulturminner. Samtidig gir det Kulturminnefondet muligheter for å markere seg med utvalgte aktiviteter knyttet spesielt til Fondets satsningsområder 2003-2009. Administrasjonen ser fram til et interessant år og håper å kunne bidra til at markeringen av Fondets plass i kulturminnevernarbeidet blir så bra som mulig.

Tabell B: Kulturminnefondets planlagte aktiviteter i Kulturminneåret 2009:

Måned	Eksterne arrangement	Egne aktiviteter/ arrangement	Egne produkter
Januar			
Februar	Åpning av Kulturminneåret 2009, Trondheim 03-04.02	Fondets 5-årsjubileum for etablering på Røros, Røros 16.02	Info eget nettsted
Mars		Samling som fond/stiftelser, Røros 05-06.03	Årsmelding 2008
April		Boklansering "Kulturminnefondet, de første fem årene, Røros 29.04	Jubileumsbok
Mai			Revidert brosjyre
Juni	Arrangør i Kristiansand	Markering kystkultur, Frihavsdagene 2009, Porto Franco, Kristiansand 19.-21.06	
September		Markering landbrukets kulturminner og kulturmiljø, Vågå	
Oktober		Markering by og tettsted, Kristiansund	Plakat
November	Avslutningsarrangement	Veien videre, Tromsø	
Desember			Rapport

Kulturminnefondets lokaler i Bergmannsgata, Røros.

Foto: Jon Suul

3. Budsjett og regnskap

Grunnfondet

Avsetningene i grunnfondet utgjorde pr 31.12.2008 liksom 31.12.07 1 milliard kr. Den samlede avkastningen utgjorde i 2008 43,68 mill. kr. (jf. St.prp.nr.1 (2008-2009) Miljøverndepartementet).

Driftsbudsjettet og regnskap for Kulturminnefondet 2008

Rammen for bruttobudsjettet for 2009 utgjorde til sammen **46,3 mill. kr** bestående av avkastningen på **43,7** mill. kr samt overføringer (i all hovedsak rentes rente av innestående tilsagn) på **2,5** mill. kr.

Driftsbudsjettet utgjorde i underkant av 12 % av Fondets totale ramme hvilket er det laveste driftsbudsjett i prosent siden etableringen på Røros i 2004.

Oppsatt budsjett for tilsagn om tilskudd var på kr **40 500 000** herav kr **10 000 000** til prosjekter under Verdiskapingsprogrammet og kr **30 500 000** til ordinære tilsagn.

Fordeling tilsagn 2008:

Verdiskapingsprogrammet	kr 10 079 500
Ordinære tilsagn	kr 30 475 500
Tilbakekalte tilsagn	kr 55 000

Fritzøe Mølle, Hammerdalen, Larvik kommune i Vestfold, tilskudd gitt i 2007.

Foto: Einar Engen

Skoleskipet Mohawk II, Maritim senter Fredrikstad, Østfold, tilskudd gitt i 2008.

Foto: Einar Engen

Resultatregnskap 2008

Inntekter	Regnskap	Budsjett
Fondsmidler	43 680 000	43 680 000
Overføring forrige år (rentes rente)	2 524 827	2 524 827
Ymse inntekter	57 881	0
Inntekter totalt	46 262 708	46 204 827

Kostnader

Faste stillingshjemler	2 718 083	2 824 038
Engasjementer	4 665	191 750
Honorar og godtgjørelser	212 000	193 000
Arbeidsgiveravgift	0	0
Innkjøp	164 548	110 150
Reise- møte og velferdstiltak	839 054	608 000
Kontorkostnader	621 382	444 120
Konsulentbistand, utredning	594 165	423 000
Kurs- og konferansekostnader	120 273	112 000
Vedlikeholdstjenester	185 129	150 000
Kostnader lokale	266 345	250 400
Diverse utgifter	0	398 370
Driftskostnader totalt	5 725 644	5 704 827
Tilsagn 2008	40 500 000	40 500 000
Kostnader totalt	46 225 644	46 204 827
Årsresultat	-37 065	0

4. Søknader og behandling

4.1 Stor søknadsøkning

Med erfaringene fra utviklingen som ble mer og mer merkbar for administrasjonen utover i 2006, var det å regne med en betydelig vekst i antall søknader i 2007, dels pga. forventninger i forhold til Verdiskapingsprogrammet og dels pga. økende vekst i ordinære søknader. At volumøkningen skulle bli så stor som den til slutt ble i 2007, var uventet med mer enn en fordobling av søknader i forhold til året før, se tabell 16. Økningen har fortsatt i 2008 som forventet med ny rekord (713 søknader). Dette innebærer store utfordringer for Fondet.

Ved utgangen av 2008 er til sammen 166 prosjekter, som Kulturminnefondet har bidratt med midler til, blitt avsluttet og godkjent mht. sluttrapportering (utført arbeid og budsjett). Administrasjonens mulighet til å følge opp prosjektene underveis har vært begrenset til kontakt gjennom skriftlig rapportering fra prosjekteier.

Mht. avvik er det registrert en konkurs der vi har tapt en utbetalt rate samt en underslagsak fra 2006 som ble henlagt av påtalemyndigheten før jul i 2008.

Ved utgangen av 2008 har Fondet til sammen 468 prosjekter som enten løper eller er nyoppstartede prosjekter. Dette er en formidabel økning i forhold til situasjonen på samme tid forrige år, se tabell 16.

Oppfølging av løpende prosjekter vil for framtiden bli en hovedoppgave for administrasjonen. En tettere oppfølging med faglig rådgivning og kontroll mens prosjektene løper - med bla befaring på stedet - er svært viktig for å sikre prosjektene suksess.

4.2 Verdiskapingsprogrammet (VSP)

VSP ble en ny oppgave for Kulturminnefondet fra 2005, en oppgave administrasjonen ikke var utrustet til å håndtere ved oppstart. Kulturminnefondet hadde da ikke personellressurser til oppfølging av VSP. Det er til en viss grad falt på plass med engasjementer og nytilsetting i 2007/08, og i 2009 ansettes en person på engasjement ut 2010.

Riksantikvarens lederteam er styringsgruppe for VSP, og de har besluttet å opprette 11 piloter under VSP i 2005/06. Kulturminnefondets styre og daglig leder ga da sine synspunkter i diskusjon med VSP-sekretariatet på de som var utplukket som særlig aktuelle, men var ikke med på det endelige utvalget. Kulturminnefondet har ingen rolle i styringen av VSP. Pilotene framgår av nedenstående tabell.

Tabell C: Pilotene under Verdiskapingsprogrammet

Pilotnr	Navn	Fylke/fylker	Utpekt
0	Den verdifulle kystkulturen i Nordland	Nordland	2005
1	Hamningberg - med varsomhet som forutsetning	Finnmark	2006
2	Atlantehavsvegen Bud-Kristiansund	Møre og Romsdal	2006
3	Nordgudbrandsdalen og Valdres	Oppland	2006
4	Pilegrimsleden	Flere	2006
5	Nærøyfjorden verdensarvpark	Sogn og Fjordane	2006
6	Perler i Nordsjøløypa	Hordaland	2006
7	Oddaprosessen	Hordaland	2006
8	Porto Franco	Vest-Agder	2006
9	Hammerdalen	Vestfold	2006
10	Norsk Tradisjonsfisk	Flere	2006

I løpet av våren 2007 ble det lagt grunnlag for en avtale mellom Riksantikvaren og Kulturminnefondet om utplassering av Stene Berg ved VSP-sekretariatet til Røros for et halvt år, 01.10.07 - 01.04.08. Det var en god løsning som medvirket til å styrke båndene til VSP-sekretariatet for Riksantikvaren.

Administrasjonen har deltatt i en rekke VSP-arrangementer og befart en rekke prosjekter i 2008.

Disponering av midler i favør av prosjekter under Verdiskapingsprogrammet framgår av tabell 17 og 18.

4.3 Saksbehandlingstid og prosedyrer

T.o.m. våren 2007 har Kulturminnefondet gjennomført saksbehandling gjennom administrasjon, faggruppe og styre på ca. to måneder. Når styret har fått materialet med innstilling senest tre uker før styremøtet, betyr det at administrasjonen og faggruppen har hatt brutto 5 uker til gjennomgangen. Fra høsten 2007 av ble behandlingstiden fra frist til styrevedtak forlenget til tre måneder. Det skyldes i all hovedsak fordoblingen av søknader. Dette ble også situasjonen i 2008.

Behandlingstiden er uansett meget kort. Søkerne mottar først melding om at søknaden er mottatt, det framgår av brevet når sluttbehandlingen foregår og når en kan forvente et skriftlig svar. Søker kan lese på nettstedet samme dag som styret har sluttbehandlet søknadene hva resultatet ble i den enkelte sak.

Fra høsten 2007 har sekretariatet strengt fulgt sitt nye oppsett for gjennomføringen av behandlingen. Oppsettet for kjøreplanen var slik ved siste behandling 2008:

Klyvegata, Porsgrunn i Telemark, tilskudd gitt i 2008.

Foto: Einar Engen

Søknadsbehandling - 11. runde

	Arbeidsoppgaver	Dato
	Mottak søknad	
1	Stemples	
2	Føre i brevjournal	
3	Tildeles saksnummer	
4	Legges i mappe med saksnummer og navn, kommune og fylke	05.09.08

Søknadsregistrering

1	Punshing i register	08.09.08
2	Registrere søkt tidligere	09.09.08
3	Uttak til videre behandling	10.09.08
4	Fordele og sortere søknader på saksbehandlere	10.09.08
5	Søknadslister og statistikk	10.09.08
6	Søknadslister til fylkeskommuner, byantikvar og VSP-prosjektledere	11.09.08

Vurdering av søknad

1	Koble register til saksbehandlingsskjema (sortering excel)	12.09.08
2	Korrigere saksbehandlingsskjema: dato, tall, prosent	12.09.08
3	Vurdering av søknader	15.09 - 10.10.2008
4	Forberedelse faggruppemøte	13.10 - 16.10.2008
5	Retur av uttalelser fra antikvariske myndigheter	16.10.08
6	Faggruppemøte med innstilling til styret	20.10 - 24.10.08
7	Korrigere og kalibrere saksbehandlingsskjema	27.10 - 29.10.2008
8	Protokoll, statistikk og lister faggruppemøte	30.10.08

Styrebehandling

1	Lage fullstendig saksdokument til styret	31.10.08
2	Utsending av saksdokumenter til styret	03.11.08
3	Styrets vurdering av søknader	3 uker
4	Lage presentasjon av søknader	31.10 - 24.11.2008
5	Styremøte, vedtak	25. - 27.11.08
6	Pressemelding	27.11.08
7	Protokoll styremøte	27.11.08
8	Utlegging tilsagn på hjemmesiden	27.11 - 28.11.2008
9	Kalibrering saksbehandlingsskjema	05.12.08

Svar til søker

1	Søknad som faller utenfor	
	Retur av søknad med vedlegg - standardbrev	17.09.08
2	Søknad som ikke er teknisk kvalifisert	
	Kontakte søker for korrigerings/tillegg til søknad	17.09.08
	Retur av søknad med vedlegg - standardbrev	17.09.08
3	Søknad som vurderes	
	Standardbrev til søker med saksgang	17.09.08
4	Avslagsbrev til søker	15.12.08
	Vedlegg: Saksbehandlingsskjema	
	Kopi av brev til eier, fylkeskommune og kommune	
	Søknadskjema beholderes til etter neste søknadsrunde	
5	Tilsagnsbrev til søker	15.12.08
	Vedlegg: Saksbehandlingsskjema, akseptskjema, forutsetninger for tilsagn	
	Kopi av tilsagnsbrev til eier og kommune	
	Kopi av tilsagnsbrev og saksbeh til fylkeskommune og byantikvar	

4.4 Klager

Etter vedtektene er det begrenset klageadgang mht. vedtatt fattet av Kulturminnefondet, det kan ikke klages på det faglige skjønnet, men på saksbehandlingsfeil og feil rettsanvendelse. Siden oppstart i 2003 er de innkommet få klager. De fleste som mottar avslag (som er begrunnet) ser verdien av å bearbeide/rette/forbedre søknadene og så søke på nytt framfor å klage.

I 2008 kom det inn 10 klager. Ved enkelte søknadsrunder har advokatfirmaet Mageli & Co, Hamar pga. mangende kapasitet i administrasjonen tatt på seg klagebehandling. Oversikt over klager 2003-08 framgår av tabell 19.

4.5 Frister og utlysning av tilskuddsmidler

Fondsstyret har i 2003/04 vedtatt to utlysninger av frister for å søke om midler pr. år med etterfølgende behandling. Dette har vært situasjonen siden, og opplegget har vist seg å fungere godt. Søknadsfristene har av ulike grunner vært noe forskjellig over tid:

- 2003: en frist 01.06
- 2004: to frister 15.04 og 01.09
- 2005: to frister 01.03 og 01.09
- 2006: to frister 01.03 og 01.09
- 2007: to frister 01.03 og 01.09 samt en ekstraordinær frist (VSP) 01.05
- 2008: to frister 01.02 og 01.09

Utlysning skjer 3 måneder i forveien (for de siste søknadsrunder 01.11 og 01.06). Kunngjøringer blir annonsert i et antall aviser i landet, Lysningsbladet, Bondebladet, på eget nettsted samt ved e-post til fylkeskommuner, fylkesmenn, ideelle organisasjoner og kontakter i administrasjonens nettverk.

Ved utlysning er det i annonsen omtalt Verdiskapingsprogrammet samt styrets satsningsområder 2008-2010:

1. Kystkultur (2008)
2. By og tettsted (2008-2010)
3. Landbrukets kulturminner og kulturmiljø (2008-2010)

4.6 Status tilskudd til fredete kulturminner og kulturmiljø

I vedtektene til Fondet er det fastsatt at 1/3 av ressursene over tid skal anvendes til tiltak på fredete kulturminner og kulturmiljø. Det har det ikke vært grunnlag for å klare da volumet av søknader som gjelder fredete kulturminner og kulturmiljø, har vært temmelig begrenset. Antallet omsøkte prosjekter som gjelder fredete kulturminner og kulturmiljøer, har vært begrenset siden starten i 2003. Av totalt innvilgede 412 prosjekter pr. utgangen av 2007 utgjorde innvilgede fredete saker 8 % til sammen.

Bakgrunnen for så lav andel til dette tema har vært flere.

Hovedårsak 1: Ingen godkjenning/dispensasjon for tiltakene fra antikvarisk myndighet foreligger.

Hovedårsak 2: Vesentlige mangler ved kostnadsoverslag/finansiering.

Hovedårsak 3: Arbeidet er helt eller delvis avsluttet. Disse årsaker gir ikke grunnlag for tilsagn.

Fra 2007 og inn i 2008 har administrasjonen gjort en stor innsats mht. å få fram flere aktuelle søknader, og det har vært arbeidet tett mot fylkeskommuner, piloter i Verdiskapingsprogrammet og ideelle organisasjoner. Det har gitt resultater, ved 11. søknadsrunde ble 23 % av tilgjengelige midler disponert til prosjekter på fredete kulturminner og kulturmiljøer.

Høsten 2008 har Miljøverndepartementet mht. fredete kulturminner og kulturmiljøer bedt Kulturminnefondet om særlig å bidra til Istandsettingsprosjektet 2020, et prosjekt i Riksantikvarens regi som retter seg mot private eiere av fredete bygninger hvor visjonen er oppnådd standard vedlikeholds nivå pr 2020. Etter flere kontakter mellom Fondets administrasjon og Riksantikvarens ledelse samt et par fylker har styret besluttet at det i 2009 legges opp til et forsøk der en representant fra Riksantikvaren er tilstede ved behandlingen av aktuelle saker. Dette bygger på erfaringen fra Verdiskapingsprogrammet.

Kanefart over Raubrua, Roros.

Foto: Jon Suul

Hysvær, Vega kommune i Nordland, tilskudd gitt til krambu (2007) og stabbur (2008).

Foto: Alexander Austnes

4.7 Status tilskudd til kulturhistorisk viktige kirker

I vedtektene til Fondet nevnes kulturhistoriske kirker som et tema for Kulturminnefondet. I den tid Kulturminnefondet har fungert, er det imidlertid mottatt svært få kirkerelaterte søknader. Det henger bla sammen med det faktum at reglene for tilskudd fra Fondet ofte gjør søknader fra kirkehold uaktuelle i all hovedsak. Felleskirkelige råd/menighetsråd vil normalt ikke kunne tilfredsstille kravene på gjennomsnittlig 50 % privat medfinansiering eller 30 % som minstrekrav.

Kulturminnefondet er positiv til kirkerelaterte søknader som er kvalifisert for behandling. I 2008 er det fra administrasjonens siden arbeidet med å få fram noen enkeltsaker, og det har lyktes.

4.8 Krav om privat medfinansiering

Med privat medfinansiering menes normalt egeninnsats (dugnad) og egenkapital i form av:

- egne midler
- privat lån
- verdien av egne materialer
- verdien av bruk av eget utstyr (maskiner)
- innsamlingsmidler (ideelle organisasjoner)
- milde gaver (normalt ideelle organisasjoner)
- tilskudd fra private stiftelser, legater, fond etc.
- tilskudd fra sponsorer

Daglig leder utfordret høsten 2003 de ideelle organisasjonene innen kulturminnevernet til å bidra til å fastsette et kronenivå pr time for dugnadsinnsats. Organisasjonene ble enige om at en timesats på 200 kr pr. time ville være fornuftig. I ettertid viser det seg positivt for mange frivillige organisasjoner at verdien av dugnaden er bestemt og at dette kan innregnes i finansieringen av prosjekter.

Stortingets forventninger om at etableringen av Kulturminnefondet skulle forløse betydelig egeninnsats og egenkapital ble tidlig tilfredsstillt. Kulturminnefondets gjennomsnittsbidrag til prosjekter som har fått støtte 2003-08 ligger på 29 % (se tabell 23), og gjennomsnittskravet om 50 % privat medfinansiering er i gjennomsnitt oppfylt.

Finansieringsløsninger for innvilgede prosjekter er normalt:

- egeninnsats og tilskudd fra Fondet
- egeninnsats, offentlig tilskudd (vanligvis SMIL-tilskudd og/eller tilskudd fra fylkeskommune) og tilskudd fra Fondet
- egeninnsats, egenkapital og tilskudd fra Fondet
- egeninnsats, egenkapital, offentlig tilskudd (vanligvis SMIL-tilskudd og/eller tilskudd fra fylkeskommune) og tilskudd fra Fondet
- egeninnsats, egenkapital, tilskudd fra privat stiftelse, fond, legat el (vanligvis Stiftelsen UNI) og tilskudd fra Fondet

Spleiselag er omtalt som en ambisjon i retningslinjene for Fondet, likeså at Fondet aktivt skal arbeide mot sponsormarkedet. Administrasjonen er ikke utrustet til å ivareta disse utfordringer som ville kreve betydelige ressurser for å oppnå resultater, men har drevet utstrakt kontaktsøkende virksomhet og informasjonsarbeid overfor myndigheter og organisasjoner. Stiftelsen UNI er en privat og viktig aktør det er knyttet kontakt til. Finansieringen av det enkelte prosjekt er søkerens ansvar. Det er gitt mange råd om hvor søkere kan søke bla private tilskudd. Sekretariatets mulighet til aktiv medvirkning mht. ekstern (privat) finansiering begrenses til rådgivning.

Nergårdstunet, Buvik, Tromsø kommune i Troms, tilskudd gitt i 2005.

Foto: Alexander Austnes

4.9 Prioriteringsgrunnlaget for søknadsbehandlingen

Følgende forhold er lagt til grunn for de faglige prioriteringer i 2008:

Tekniske krav:

1. Søknaden må fylle de tekniske krav jf. Veiledningen.

Finansiering:

1. Høy privat egenandel i form av dugnad og private midler, over 50 %
2. Høy privat egenandel i form av dugnad og/eller private midler, 50 %
3. For landbrukssøknader prioritet til de som har fått/regnet inn tilskudd fra SMIL
4. Andre

Kontakt med antikvarisk myndighet:

1. Kontakt opprettet/dokumentert
2. Kontakt ikke dokumentert

Målgrupper:

1. Private enkelteiere og ideelle organisasjoner
2. Ideelle stiftelser
3. Andre private eiere
4. Andre

Formell status, 1-3 likestilt, spesielt fokus på fredet:

1. Fredet (inkl automatisk fredet)
2. Definert bevaringsverdig av antikvarisk myndighet
3. Regulert til spesialområde bevaring
4. Annet

Prioriterte satsningsområder, likestilt 1-3 valgt av styret 2008-2010:

1. Kystkultur (2008)
2. By og tettsted (2008-2010)
3. Landbrukets kulturminner og kulturmiljø (2008-2010)
4. Generelt

Miljøverndepartementets føringer 2008:

1. Verdiskapingsprogrammet, 11 utpekte piloter
2. Fredete kulturminner og kulturmiljø

Kategorier:

1. Alle kategorier bør dekkes om mulig

Den faglige prioriteringen skjer i 5 grupper:

Gruppe 1

De høyest prioriterte, A-gruppen. Gode søknader tematisk/faglig. Fyller alle krav. Gruppen internprioriteres til 1a og 1b der 1a gjelder de aller beste søknadene. Det er denne gruppen som innstilles til styret.

Gruppe 2

De som når langt opp, men ikke helt, B-gruppen. Brukbare søknader. Fyller alle krav.

Gruppe 3

På grensen, noe uferdig eller uklar faglig eller fyller deler av kravene. Kan ha potensial.

Gruppe 4

Faller innenfor Kulturminnefondets nedslagsfelt, men søknadene har vesentlige mangler (status, dokumentasjon, finansiering)

Gruppe 5

Søknader som faller utenfor Kulturminnefondets nedslagsfelt

4.10 Innkomne søknader 2008

Som ventet fortsatte veksten i antall søknader fra 2007 til 2008, til sammen 713 søknader innkom til sammen – ny rekord. For første gang kom det inn flere søknader om høsten enn om våren.

Kvaliteten på søknadene

Siden oppstart 2008 har det ved hver søknadsrunde blitt avvist og returnert en del søknader før behandling. Det skyldes vesentlige tekniske mangler og for dårlig kvalitet på søknadene. Muligheten for mer inngående bistand ved søknadsskriving og oppfølging av søknader innsendt i god tid var begrenset fram til våren 2007. Med egne fagrådgivere på plass har veiledningsrollen blitt ivaretatt bedre, og det synes som effekten kan leses direkte ut av statistikken (se tabell 21).

4.11 Resultat av behandlingen av søknader 2008 og oversikter 2003-08

222 prosjekter av til sammen 713 fikk i 2008 tilskudd fra Kulturminnefondet, til sammen vel 40,5 mill. kr ble fordelt. Både antall prosjekter innvilget og beløpet innebar nye rekorder for Fondet. Oppland var "vinneren" med over 7,5 mill. kr eller mer enn dobbelt så stor uttelling som Hordaland, Nordland og Vest-Agder med beløp på mellom 3,7-3,4 mill. kr. En av grunnene er at i Oppland berøres 12 kommuner av Opplandspiloten (Verdiskapingsprogrammet) og dessuten også mange kommuner av Pilegrimspiloten (Verdiskapingsprogrammet).

Alle prosjekter det er gitt tilskudd til i 2007 gjelder fysiske prosjekter (som for tidligere år). Som ventet har kategorien bygg og anlegg den største delen av midlene. Det er imidlertid en ambisjon om at alle kategorier skal være dekket. Den geografiske fordeling av prosjekter det er gitt tilskudd til i 2008, framgår av tabell 6, gjennomsnittbidrag framgår av tabell 12.

De åtte største prosjekttilsagnene utgjør over 5 mill. NOK, se tabell 13. Fram t.o.m. 2006 var høyeste tilskuddsnivå 0,5 mill. NOK. I 2007 er høyeste tilskuddsnivå økt til 1,0 mill. NOK (et prosjekt under Verdiskapingsprogrammet) og i 2008 ble det også høyeste nivå på tilsagn.

Tabell 6 viser fordelingen av antall søknader og prosjekter det er gitt støtte til i 2008. Det er fortsatt de samme fylkene som tidligere som er sterkest representert i søknadsmengden. Det er ulikheter i fordelingen over landet mht. antall søknader fra de ulike fylkene og tildeling av prosjektmidler. Årsakssammenheng er usikker, og det kan være mange grunner.

I vedleggene, tabellene 1-25, gis oversikt over søknader, tilskudd og verdiskapingseffekt og statistikker mht. kategorier, formell status, eierforhold, satsningsområde og finansiering når det gjelder innvilgede søknader.

Røros kirke, Røros kommune i Sør-Trøndelag, tilskudd gitt i 2008.

Foto: Jon Suul

Tabeller

Tabell 1. Utvikling i årsverk inklusive engasjementer

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Fast ansatte	1	2	2	2	5	6
Engasjerte	0	0	0	1	2	3
Årsverk	0,25	1,37	2	2,17	4,35	6,41

Tabell 2. Kulturminnefondets budsjett 2003-07, samlet og andel drift

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003-08
Bu	6,5	15,8	14,8	18,7	37,7	46,2	139,7
Drift	0,6	2,3	2,4	3,2	5,2	5,5	19,2
Drift %	9,2	14,6	16,2	17,1	13,8	11,9	13,7

Tabell 3. Avsetninger i Kulturminnefondets grunnfond

År	2002 RNP	2003	2004	2005 RNP	2006 BU	2007 BU	2008 BU
Bevilgning	200 mill.			200 mill.	400 mill.	200 mill.	
Rente %	6,50 %	-		3,61 %	3,71 %	4,31 %	
Grunnfondet		200 mill.	200 mill.	200 mill.	400 mill.	800 mill.	1000 mill.
Avkastning til disposisjon		6,5 mill.	13,0 mill.	13,0 mill.	16,7 mill.	35,0 mill.	43,7 mill.

Nedre stuggu, Nordigard Blessom, Vågå. Tilskudd gitt i 2008.

Tabell 4. Post- og bilagsbehandling ved sekretariatet, utvikling

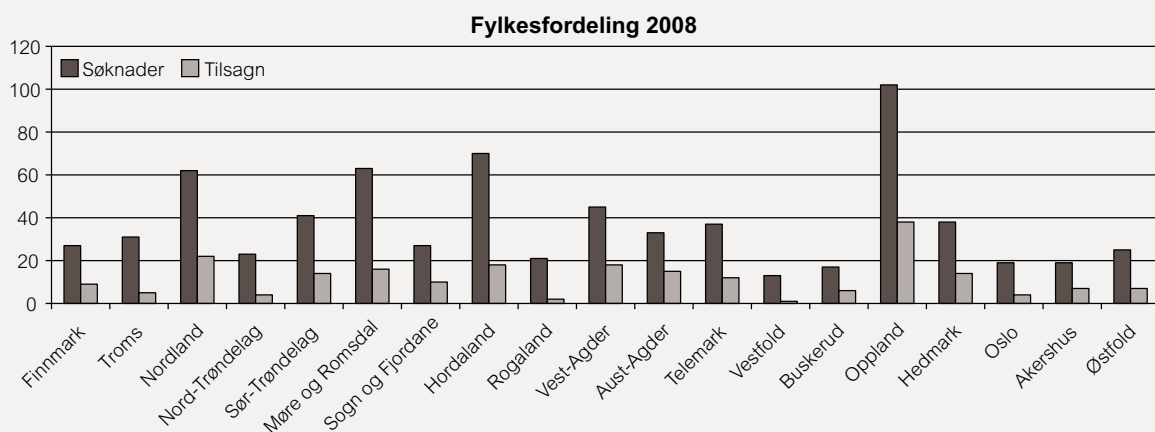
Postbehandling	2005	2006	2007	2008
Bilag	499	525	667	852
Økning		26	142	185
Økning %		5 %	27 %	28 %
Innkommen post (- søknader)	394	434	982	1 639
Utgående post	335	369	835	1 393
Søknader	228	289	565	713
Bekreftet mottatt søknad	228	289	565	713
Vedtak til søkerne	228	289	565	713
Kopi vedtak til eierne	57	72	141	178
Kopi vedtak kommune/fylke	456	578	1 130	1 426
Kopi vedtak VSP piloter+RA			83	206
Kopi vedtak andre	23	29	57	71
Tilsagn kopi til SSØ	63	92	165	222
Purringer	8	10	20	20
Til sammen	2 012	2 441	5 087	7 275
Økning		429	2 646	2 187
Økning %		21 %	108 %	43 %

Tabell 5. Statistikk nettsted 2006 - 2008

	2006	2007	endring	endring %	2008	endring	endring %
Antall vellykkede sidevisninger	163 342	243 891	80 549	49,3	377 570	133 679	54,8
Gjennomsnittlig viste dokumenter pr. dag	448	668	220	49,1	1 023	355	53,1
Antall besøkende	26 837	38 245	11 408	42,5	45 707	7 462	19,5
Gjennomsnittlig antall besøkende pr. dag	74	105	31	41,9	124	19	18,1
Unike besøkere	12 723	16 424	3 701	29,1	19 181	2 757	16,8
Besøkere med ett besøk	10 535	13 396	2 861	27,2	15 497	2 101	15,7
Besøkere med mer enn ett besøk	2 188	3 028	840	38,4	3 684	656	21,7
Unike besøkere pr. dag	35	45	10	28,6	52	7	15,6

Tabell 6. Distriktsprofil 2008

Fylke	Søknader	Søknadsbeløp	Tilsagn	Tilsagnsbeløp
Finnmark	27	5 349 491	9	1 474 500
Troms	31	11 600 610	5	789 500
Nordland	62	18 531 692	22	3 527 000
Nord-Trøndelag	23	6 247 217	4	970 000
Sør-Trøndelag	41	11 840 221	14	2 630 000
Møre og Romsdal	63	18 367 435	16	2 451 500
Sogn og Fjordane	27	8 423 950	10	1 097 500
Hordaland	70	26 795 534	18	3 714 500
Rogaland	21	5 986 000	2	635 000
Vest-Agder	45	10 650 223	18	3 410 000
Aust-Agder	33	20 643 058	15	2 609 500
Telemark	37	8 803 581	12	1 731 000
Vestfold	13	4 624 225	1	100 000
Buskerud	17	3 204 500	6	909 000
Oppland	102	29 299 109	38	7 541 500
Hedmark	38	11 447 409	14	3 025 000
Oslo	19	10 249 868	4	796 000
Akershus	19	7 029 875	7	1 312 500
Østfold	25	12 411 875	7	1 831 000
Sum	713	231 505 873	222	40 555 000

Tabell 7. Tilsagn gitt i 2008 fordelt etter kategorier

Kategori	Søknader	Søknadsbeløp	Tilsagn	Tilsagns beløp
Arkeologiske kulturminner	2	83 000	1	25 000
Bygg og anlegg med omgivelser	615	205 682 248	192	34 992 000
Park og landskap	15	3 974 500	6	1 030 000
Veier og stier	7	1 395 500	4	368 000
Teknisk-industrielle kulturminner - Kystkultur	29	9 621 250	14	3 338 000
Fartøyer - Kystkultur	22	6 963 587	5	802 000
Annet	23	3 785 788		
Samlet tilsagn	713	231 505 873	222	40 555 000

Tabell 8. Tilsagn gitt i 2008 fordelt etter status

Status	Søknader	Søknadsbeløp	Tilsagn	Tilsagns beløp
Fredete kulturminner og miljø	74	39 971 418	27	5 330 000
Regulert spesialområde bevaring	95	50 014 100	29	5 792 500
Definert bevaringsverdig	271	82 137 058	100	19 049 000
Bevaringsliste for fartøy	11	2 510 487	5	802 000
Udefinert	262	56 872 810	61	9 581 500
Samlet tilsagn	713	231 505 873	222	40 555 000

Tabell 9. Tilsagn gitt i 2008 fordelt etter status

Eierforhold	Søknader	Søknadsbeløp	Tilsagn	Tilsagns beløp
Privat eier	470	126 405 167	148	25 226 000
Andre private	98	59 580 896	29	6 266 000
Foreninger	49	11 413 900	21	3 370 500
Stiftelser	53	17 451 882	12	2 733 000
Offentlig eie	43	16 654 028	12	2 959 500
Samlet tilsagn	713	231 505 873	222	40 555 000

Tabell 10. Tilsagn gitt i 2008 fordelt etter satsingsområde

Satsingsområde	Søknader	Søknadsbeløp	Tilsagn	Tilsagns beløp
Generelt	91	30503428	29	4 964 000
Kystkultur	176	51811928,1	50	9 795 500
By og tettsted	149	73173070	48	9 203 000
Landbruk	297	76017447	95	16 592 500
Samlet tilsagn	713	231 505 873	222	40 555 000

Tabell 11. Tilsagn gitt i 2008 under Verdiskapingsprogrammet

Verdiskapingspilot	Søknader	Søknadsbeløp	Tilsagn	Tilsagns beløp
Den verdifulle kystkulturen i Nordland	19	6 237 750	8	1 557 500
Hamningberg - med varsomhet som forutsetning	6	898 500	1	200 000
Atlanterhavsvegen Bud-Kristiansund	8	3 378 500	5	1 024 000
Nordgudbrandsdalen og Valdres	30	5 852 500	17	3 240 500
Pilegrimsleden	19	6 088 080	7	1 078 000
Nærøyfjorden verdensarvpark	4	892 450	3	347 500
Perler i Nordsjøløypa	4	599 500	1	163 500
Oddaprosessen	2	1 730 000	2	994 000
Porto Franco	9	2 283 750	7	1 124 000
Hammerdalen	0	-	0	-
Norsk Tradisjonsfisk	3	414 000	1	350 000
Samlet tilsagn	104	28 375 030	52	10 079 000

Tabell 12. Gjennomsnittlig tilsagnsbeløp i 2008

	Antall	Tilsagnsbeløp
Totalt	222	182 680
Ordinære søknader	170	179 271
Søknader under Verdiskapingsprogrammet	52	193 827

Tabell 13. De ti største enkeltbeløp er til prosjektene

Prosjektnavn	Saksnr	Kommune	Fylke	Bevilgning
Fritzøe Mølle i Hammerdalen	07417	Larvik	Vestfold	1 000 000
Røros kirke	08534	Røros	Sør-Trøndelag	1 000 000
Sjyveien 1 og 2, Gibostad	07382	Lenvik	Troms	900 000
Låven på Horne	08225	Stange	Hedmark	700 000
Berby Herregård	08238	Halden	Østfold	700 000
M/S Sandnes	07095	Stavanger	Rogaland	680 000
Grønli gård - hovedbygning	08573	Moss	Østfold	620 000
Em Moen Trebåtbyggeri	07202	Risør	Aust-Agder	600 000
Jonas Eriksen-brygga	08400	Kristiansund	Møre og Romsdal	588 000
Matre Hotell	08195	Masfjorden	Hordaland	583 000

Tabell 14. Utviklingen mht. søknader, avsluttede og løpende prosjekter

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Sum
Søknader	252	207	227	289	565	713	2253
Innvilget	20	70	63	92	167	222	634
Avsluttet	18	57	32	27	23	9	166
Løpende	2	13	31	65	144	213	468

Tabell 15. Verdiskapningsprogrammet og Kulturminnefondets bidrag

År	2005	2006	2007	2008	Sum
Øremerking		3 700 000	9 000 000	10 000 000	22 700 000
Disponert	547 000	2 391 500	8 443 500	10 079 500	21 461 500

Tabell 16. VSP-søknader til Kulturminnefondet

År	2005	2006	2007	2008	Sum
VPS-søknader	6	25	83	103	217
% av totalen	2,6 %	8,7 %	14,7 %	14,4 %	12,1 %
Gitt tilsagn	2	14	38	52	106

Tabell 17. Oversikt over klager

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Sum
Antall søknader	252	207	227	289	565	713	2253
Antall klager	10	3	1	7	4	10	35
Klager i % av søknader	4,0 %	1,4 %	0,4 %	2,4 %	0,7 %	1,4 %	1,6 %
Tatt til følge	0	1		3	0		4
Andel i % av klager	0,0 %	33,3 %	0,0 %	42,9 %	0,0 %	0,0 %	11,4 %

Tabell 18. Oversikt over klager

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Sum
Antall	7	6	2	2	4	7	28
Innvilget	0	1	0	2	2	1	6
Innvilget% av antall	0,0 %	16,7 %	0,0 %	100,0 %	50,0 %	14,3 %	21,4 %

Tabell 19. Avvisning og retur av søknader

Søknadsrunde/år	Ordinære søknader			VSP søknader		
	Antall	Avvist	Avvist %	Antall	Avvist	Avvist %
2003	252	0	0,0 %			
2004	207	41	19,8 %			
2005	221	3	1,4 %	6	0	0,0 %
2006	264	54	20,5 %	25	0	0,0 %
2007	482	114	23,7 %	83	6	7,2 %
2008	572	89	15,6 %	103	2	1,9 %
Til sammen	1998	301	15,1 %	217	8	3,7 %

Tabell 20. Statistikk kategorier innvilgede søknader

Fordeling i forhold til kategorier	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Til sammen
Arkeologi	0	0	0	0	0	1	1
Bygg og anlegg	19	49	53	75	149	192	537
Park og landskap	0	4	1	3	7	6	21
Veg og sti	0	5	0	0	1	4	10
Tekn.industrielle	0	4	5	4	8	14	35
Fartøy	1	8	4	10	2	5	30
Til sammen	20	70	63	92	167	222	634

Fordeling i forhold til formell status	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Samlet
Fredete kulturminner	3	13	5	2	11	27	61
Regulert spesialområde bevaring	3	16	10	15	25	29	98
Definert bevaringsverdige	8	20	38	55	91	100	312
Bevaringsliste for fartøy	0	7	4	9	0	5	25
Udefinert	6	14	6	11	40	61	138
Til sammen	20	70	63	92	167	222	634

Fordeling på type eierforhold	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Samlet
Privat eier	7	24	41	56	118	148	394
Andre private	2	5	8	18	28	29	90
Foreninger	5	16	6	7	6	21	61
Stiftelser	3	15	6	5	8	12	49
Offentlige	3	10	2	6	7	12	40
Til sammen	20	70	63	92	167	222	634

Fordeling i forhold til satsingsområde	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Samlet
Generelt	16	50	42	46	118	29	301
Kystkultur	4	20	21	46	49	50	190
By og tettsted	0	0	0	0	0	48	48
Landbruk	0	0	0	0	0	95	95
Til sammen	20	70	63	92	167	222	634

Tabell 21. Oversikt over søknader, tilskudd og verdiskapningseffekt

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Til sammen
Antall søknader	252	207	227	289	565	713	2 253
Søknader innvilget	20	70	63	92	167	222	634
% innvilget	8 %	34 %	28 %	32 %	30 %	31 %	28 %
Tilsagnsbeløp	3 532 500	12 078 300	11 917 650	14 366 600	31 343 000	40 555 000	113 793 050
Totalkostnad	14 173 663	48 215 667	53 014 514	51 429 776	101 062 858	129 653 206	397 549 684
% gjennomsnittlig bidrag	25 %	25 %	22 %	28 %	31 %	31 %	29 %

Kommentar

Kulturminnefondets gjennomsnittlige bidrag til de prosjektene som er blitt prioritert for tilsagn ligger i 2008 på 33 % for ordinære søknader og 27 % for VSP-søknader.

Svendsengarden, Ørsta i Møre og Romsdal, tilskudd gitt i 2004 og 2005.

Foto: Jon Suul

Tabell 22. Statistikk finansiering innvilgede søknader

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Samlet
Totalt kostnad	14 173 662	48 215 667	53 014 514	51 429 776	101 062 858	129 653 206	397 549 683
Privatfinansiering	9 873 162	31 162 807	35 338 219	30 945 326	55 562 775	66 418 936	229 301 225
Offentlig finansiering	768 000	4 974 560	5 758 645	6 117 850	14 157 083	22 679 270	54 455 408
Kulturminnefondet	3 532 500	12 078 300	11 917 650	14 366 600	31 343 000	40 555 000	113 793 050
Finansiering	14 173 662	48 215 667	53 014 514	51 429 776	101 062 858	129 653 206	397 549 683

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Samlet
Privatfinansiering	70 %	65 %	67 %	60 %	55 %	51 %	58 %
Offentlig finansiering	5 %	10 %	11 %	12 %	14 %	17 %	14 %
Kulturminnefondet	25 %	25 %	22 %	28 %	31 %	31 %	29 %
Finansiering	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 23. Distriktsprofil gitte tilsagn

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Totalt
Finnmark	1	2	4	8	9	9	33
Troms	-	7	6	8	8	5	34
Nordland	2	6	3	9	22	22	64
Nord-Trøndelag	4	1	-	3	3	4	15
Sør-Trøndelag	1	11	2	3	9	14	40
Møre og Romsdal	4	9	13	16	8	16	66
Sogn og Fjordane	1	4	-	1	6	10	22
Hordaland	2	6	6	10	16	18	58
Rogaland	-	4	3	5	3	2	17
Vest-Agder	-	-	2	2	6	18	28
Aust-Agder	1	1	3	4	10	15	34
Telemark	-	-	1	5	6	12	24
Vestfold	-	-	2	-	2	1	5
Buskerud	-	3	2	-	8	6	19
Oppland	1	4	9	10	34	38	96
Hedmark	-	2	3	5	8	14	32
Oslo	-	4	2	1	4	4	15
Akershus	1	5	1	1	4	7	19
Østfold	2	1	1	1	1	7	13
Til sammen	20	70	63	92	167	222	634

Grønningen fyrstasjon, Kristiansand kommune i Vest-Agder, tilskudd gitt i 2008.

Tabell 24. Tilskudd fra Norsk Kulturminnefond 2003-2008 (røde=nye kommuner i 2008)

Fylkes- og kommuneoversikt

FINNMARK

Kommune	Tilsagn	Tilsagnsbeløp
Båtsfjord	10	1 617 500
Tana	4	732 500
Berlevåg	5	1 760 000
Hasvik	1	500 000
Kautokeino	2	156 000
Hammerfest	1	94 500
Vadsø	7	1 230 000
Vardø	3	1 025 000
Finnmark	33	7 115 500

TROMS

Nordreisa	2	132 750
Kåfjord	1	108 000
Lenvik	2	1 268 500
Berg	1	50 000
Tranøy	2	400 000
Dyrøy	2	170 000
Målselv	2	450 000
Salangen	2	110 000
Gratangen	1	200 000
Ibestad	2	221 500
Bjarkøy	1	200 000
Skånland	1	20 000
Kvæfjord	1	75 000
Tromsø	11	1 801 500
Harstad	3	716 000
Troms	34	5 923 250

NORDLAND

Moskenes	3	769 000
Sortland	1	188 000
Øksnes	1	400 000
Bø	1	400 000
Vågan	1	400 000
Vestvågøy	5	1 174 000
Værøy	1	77 000
Hamarøy	2	145 500
Steigen	1	70 000
Sørfold	2	240 000
Skjerstad	1	80 000
Fauske	1	50 500
Saltdal	3	104 000
Gildeskål	2	300 000
Meløy	1	132 500

Kommune	Tilsagn	Tilsagnsbeløp
Lurøy	1	131 500
Rana	2	306 000
Hemnes	8	639 500
Hattfjelldal	1	31 000
Vefsn	2	535 000
Alstadhaug	4	800 000
Herøy	2	420 000
Vega	15	2 288 000
Brønnøy	1	78 000
Sømna	2	259 500
Nordland	64	10 019 000

NORD-TRØNDELAG

Leka	2	600 000
Nærøy	2	390 000
Overhalla	1	15 000
Namsskogan	1	70 000
Snåsa	2	120 000
Inderøy	1	110 000
Namdalseid	1	300 000
Levanger	3	457 500
Frosta	1	190 000
Steinkjer	1	300 000
Nord-Trøndelag	15	2 552 500

SØR-TRØNDELAG

Selbu	1	200 000
Malvik	2	150 000
Klæbu	1	122 500
Melhus	5	654 000
Midtre Gauldal	1	150 000
Holtålen	1	129 400
Røros	5	1 590 000
Orkdal	5	886 000
Rissa	4	1 000 000
Ørland	2	56 000
Hemne	1	500 000
Trondheim	12	2 531 500
Sør-Trøndelag	40	7 969 400

MØRE OG ROMSDAL

Aure	1	200 000
Surnadal	1	175 000
Sunndal	3	626 000
Tingvoll	1	150 000

Kommune	Tilsagn	Tilsagnsbeløp
Gjemnes	1	250 000
Averøy	1	40 000
Fræna	3	449 000
Nesset	1	65 000
Rauma	2	249 000
Haram	3	253 500
Giske	2	125 000
Sula	1	50 000
Stranda	16	2 747 800
Norddal	3	375 500
Ørskog	3	840 000
Ørsta	3	196 000
Volda	3	914 500
Hareid	1	95 000
Ulstein	1	31 500
Herøy	2	135 500
Sande	2	316 000
Ålesund	1	115 000
Kristiansund N	10	2 039 500
Molde	2	122 500
Møre og Romsdal	67	10 561 300

SOGN OG FJORDANE

Hornindal	1	80 000
Jølster	1	400 000
Gaular	1	150 000
Fjaler	3	238 000
Askvoll	1	75 000
Luster	3	598 000
Lærdal	3	420 000
Aurland	7	669 500
Gulen	1	17 000
Flora	1	100 000
Sogn og Fjordane	22	2 747 500

HORDALAND

Masfjorden	3	681 000
Austrheim	1	182 000
Lindås	1	124 000
Meland	7	365 500
Osterøy	7	987 000
Vaksdal	3	557 500
Fjell	3	388 500
Sund	5	645 000
Austevoll	1	55 000
Samnanger	2	175 000
Kvam	3	520 000
Voss	1	171 000
Ulvik	1	150 000

Kommune	Tilsagn	Tilsagnsbeløp
Odda	4	1 644 000
Jondal	1	345 000
Kvinnherad	4	950 000
Tysnes	1	94 000
Sveio	1	50 000
Bergen	8	1 542 500
Hordaland	57	9 627 000

ROGALAND

Karmøy	3	250 000
Tysvær	1	8 000
Rennesøy	2	585 000
Finnøy	1	160 000
Sauda	0	200 000
Suldal	1	195 500
Strand	1	334 000
Haugesund	1	350 000
Stavanger	3	1 000 000
Sandnes	4	1 186 000
Rogaland	17	4 268 500

VEST-AGDER

Kvinesdal	3	991 000
Lyngdal	1	207 000
Lindesnes	2	121 000
Songdalen	1	120 000
Flekkefjord	4	948 000
Farsund	3	298 500
Mandal	3	454 000
Kristiansand	12	1 789 500
Vest-Agder	29	4 929 000

AUST-AGDER

Bykle	3	208 000
Valle	3	139 000
Bygland	1	82 500
Iveland	1	100 000
Åmli	1	173 500
Tvedestrand	3	578 000
Froland	4	1 137 500
Vegårshei	1	60 000
Gjerstad	1	325 000
Arendal	3	300 000
Grimstad	4	563 500
Risør	8	2 033 000
Aust-Agder	33	5 700 000

TELEMARK

Fyresdal	1	33 000
Kviteseid	1	8 000
Seljord	3	277 000

Kommune	Tilsagn	Tilsagnsbeløp
Hjartdal	3	498 000
Tinn	2	125 000
Bø	1	275 000
Nome	1	40 000
Kragerø	3	255 500
Notodden	1	130 000
Skien	2	289 000
Porsgrunn	6	908 100
Telemark	24	2 838 600

VESTFOLD

Larvik	2	1 100 000
Tønsberg	1	55 000
Holmestrand	1	300 000
Horten	1	350 000
Vestfold	5	1 805 000

BUSKERUD

Rollag	2	290 000
Flesberg	2	206 500
Hurum	4	400 500
Røyken	1	112 000
Øvre Eiker	1	279 000
Sigdal	1	247 000
Nes	1	200 000
Ringerike	1	125 000
Kongsberg	1	300 000
Drammen	3	910 000
Buskerud	19	3 364 000

OPPLAND

Vang	4	688 000
Østre Slidre	4	455 000
Vestre Slidre	5	642 500
Nord-Aurdal	6	1 322 500
Etnedal	3	731 000
Sør-Aurdal	4	359 000
Nordre Land	2	525 000
Søndre Land	2	250 000
Gran	7	1 481 500
Lunner	1	250 000
Østre Toten	7	1 925 000
Gausdal	1	65 000
Øyer	7	755 500
Ringebu	5	750 000
Sør-Fron	4	533 000
Sel	7	1 075 500
Nord-Fron	2	516 500
Vågå	8	2 080 000
Lom	3	1 175 000

Kommune	Tilsagn	Tilsagnsbeløp
Skjåk	6	1 126 000
Lesja	2	680 000
Dovre	3	370 500
Gjøvik	2	885 500
Lillehammer	1	230 000
Oppland	96	18 872 000

HEDMARK

Os i Østerdalen	1	67 000
Folldal	1	200 000
Tolga	5	646 000
Engerdal	2	421 000
Rendalen	2	433 500
Stor-Elvdal	5	890 000
Elverum	1	150 000
Grue	1	343 500
Sør-Odal	2	182 000
Stange	2	930 000
Løten	2	238 000
Ringsaker	6	1 481 000
Hamar	1	30 000
Kongsvinger	1	232 000
Hedmark	32	6 244 000

OSLO

Oslo	15	2 786 000
-------------	-----------	------------------

AKERSHUS

Nannestad	1	230 000
Eidsvoll	1	77 950
Ullensaker	3	820 000
Nittedal	2	280 000
Enebakk	2	367 500
Fet	1	533 500
Aurskog-Høland	1	350 000
Asker	2	185 000
Bærum	1	150 000
Nesodden	4	634 000
Vestby	1	30 000
Akershus	19	3 657 950

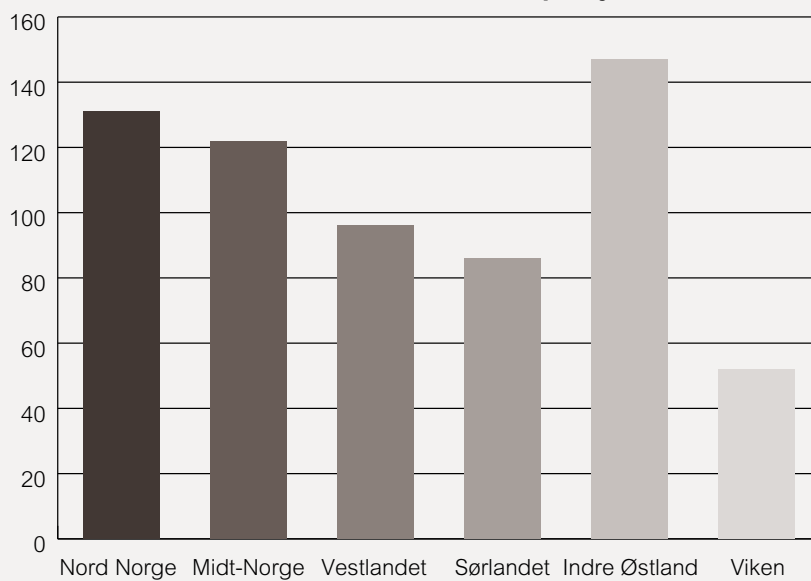
ØSTFOLD

Rygge	1	225 000
Rakkestad	1	156 000
Trøgstad	1	20 000
Marker	2	436 000
Fredrikstad	1	10 000
Moss	2	785 000
Halden	5	1 180 500
Østfold	13	2 812 500
TIL SAMMEN	634	113 793 000

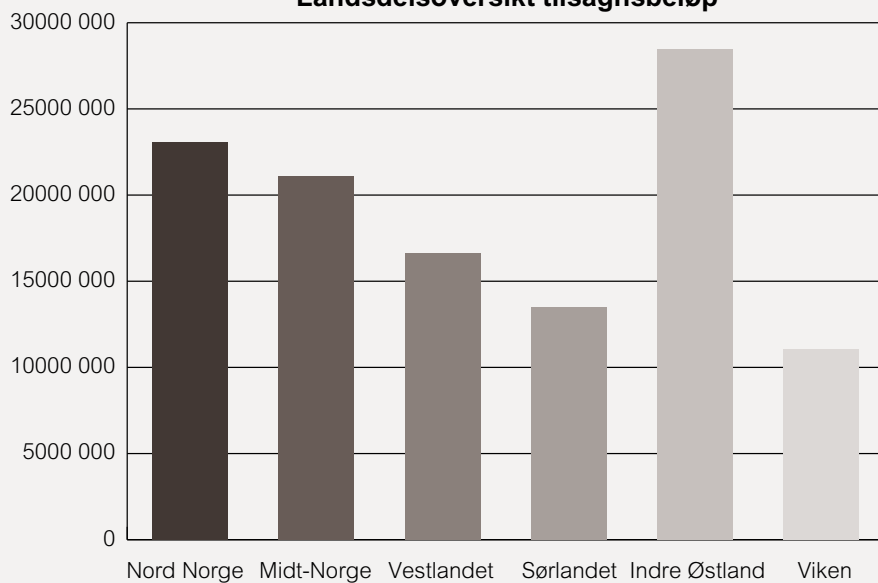
Tabell 25. Landsdelsoversikt 2003-2008

Fylke	Tilsagn	Tilsagnsbeløp	Tilsagns-kommuner	Kommuner til sammen
Finnmark	33	7 115 500	8	20
Troms	34	5 923 250	15	26
Nordland	64	10 019 000	25	46
Nord-Norge	131	23 057 750	48	92
% andel Nord-Norge	32 %	20 %	52 %	
Nord-Trøndelag	15	2 552 500	10	25
Sør-Trøndelag	40	7 969 400	11	26
Møre og Romsdal	67	10 561 300	24	39
Midt-Norge	122	21 083 200	45	90
% andel Midt-Norge	30 %	19 %	50 %	
Sogn og Fjordane	22	2 747 500	10	27
Hordaland	57	9 627 000	19	34
Rogaland	17	4 268 500	10	28
Vestlandet	96	16 643 000	39	89
% andel Vestlandet	23 %	15 %	44 %	
Vest-Agder	29	4 929 000	8	16
Aust-Agder	33	5 700 000	12	16
Telemark	24	2 838 600	11	19
Sørlandet	86	13 467 600	31	51
% andel Sørlandet	21 %	12 %	61 %	
Buskerud	19	3 364 000	11	22
Oppland	96	18 872 000	24	27
Hedmark	32	6 244 000	14	23
Indre Østland	147	28 480 000	49	72
% andel Indre Østland	36 %	25 %	68 %	
Vestfold	5	1 805 000	4	15
Oslo	15	2 786 000	1	1
Akershus	19	3 657 950	11	23
Østfold	13	2 812 500	7	19
Viken	52	11 061 450	23	58
% andel Viken	13 %	10 %	40 %	
Sum landet	634	113 793 000	235	452

Landsdelsoversikt antall prosjekt

Landsdelsoversikt tilsagnsbeløp

Vedtekter for Norsk Kulturminnefond

§ 1. Navn og rettslig stilling

Norsk Kulturminnefond er et statlig organ som hører under Miljøverndepartementet. Fondet er opprettet ved Stortingets vedtak 21. juni 2002, jf. Innst.S.nr.255 (2001-2002).

§ 2. Formål

Fondet skal bidra til samspill mellom offentlige og private midler for å sikre at et mangfold av kulturminner og kulturmiljøer bevares og aktiviseres som grunnlag for opplevelse, kunnskap, utvikling og verdiskaping. Fondet skal stimulere til samarbeid og økt medvirkning fra eiere og næringsliv, utløse privat kapital og støtte lokale og regionale partnerskap og spleiselag.

Fondet skal arbeide for å initiere og stimulere gode prosjekter innenfor tematiske og faglige satsingsområder.

Fondet kan brukes innenfor hele kulturminnefeltet, herunder kulturhistorisk verdifulle kirker.

§ 3. Fondets kapital og plasseringen av den

Fondets kapital skaffes ved bevilgninger over statsbudsjettet. Fondets midler plasseres på konto i statskassen med rente tilsvarende 10-års statsobligasjonslån. Opptjente renter godskrives Fondets konto hvert år pr. 31. desember.

Ved behandlingen av de årlige statsbudsjett bevilger Stortinget avkastningen som inntekt og bruken av avkastningen som utgift på statsbudsjettet. Den årlige avkastningen stilles til disposisjon for Fondets styre gjennom tildelingsbrev fra Miljøverndepartementet.

§ 4. Bruken av Fondets midler

Den årlige avkastningen av Fondets kapital brukes etter styrets nærmere beslutning til tilskudd til kulturminnetiltak i samsvar med Fondets formål, jf. § 2, og til dekning av utgifter til forvaltningen av Fondet, herunder utgifter til Fondets styre og administrasjon.

Minst 1/3 av Fondets avkastning bør over tid nyttes til fredete kulturminner og kulturmiljøer. Prosjekter som gir synergieffekter, som utløser private midler eller betydelig egeninnsats skal som hovedregel prioriteres. Det skal i gjennomsnitt være en privat medfinansieringsandel på rundt 50 prosent i de prosjektene Fondet engasjerer seg i. Den private medfinansieringen skal som hovedregel være på minst 30 prosent i det enkelte prosjekt.

Ved behandling av søknader bør prosjekter som kommer allmennheten til gode prioriteres.

§ 5. Fondets ledelse

Fondet ledes av et styre og en daglig leder.

§ 6. Styret

Fondet skal ha et styre med fem medlemmer og tre varamedlemmer. Medlemmenes og varamedlemmenes tjenestetid er fire år. Et styremedlem kan gjenoppnevnes én gang. Styrets medlemmer med varamedlemmer, herunder styrets leder og nestleder, oppnevnes av Miljøverndepartementet.

§ 7. Styrets oppgaver

Styret forvalter Fondet i samsvar med og innenfor de rammer som følger av Stortingets vedtak om opprettelsen av Fondet, disse vedtekter, bestemmelser om bruk av midlene i Stortingets årlige bevilgningsvedtak, samt de regler som gjelder for forvaltning av statlige fond, departementets tildelingsbrev og andre vedtak truffet av Stortinget eller departementet.

Innenfor de rammer som følger av første ledd, skal styret fremme Fondets formål og i denne forbindelse treffe vedtak om bruk av Fondets midler, jf. § 4.

Styret skal sørge for en forsvarlig organisering av Fondets virksomhet.

Styret skal blant annet:

- forestå kontakten med departementet i viktige saker
- fastsette virksomhetsplan med utgangspunkt i tildelingsbrev fra departementet og påse at virksomhetsplanen blir fulgt opp
- vedta årlig disponering av Fondets avkastning
- hvert år avgi årsrapport og årsregnskap for det foregående år. Årsrapporten og årsregnskapet skal sendes Miljøverndepartementet etter nærmere retningslinjer fra departementet
- sørge for utlysning av tilskuddsmidler og treffe vedtak om tilskudd én, eventuelt to ganger i året.

§ 8. Styrets arbeidsform

Styret holder møter minst to ganger i året. Ett styremedlem og daglig leder kan kreve at det avholdes styremøte for behandling av en bestemt sak.

Styret treffer vedtak i møte. Styret er vedtaksført når minst tre styremedlemmer, herunder styrets leder eller nestleder er til stede.

En beslutning av styret krever at flertallet av de medlemmene som deltar i behandlingen av en sak, har stemt for. Ved stemmelikhet gjelder det som lederen, eller i dennes fravær, nestlederen har stemt for.

Daglig leder har rett og plikt til å delta i styremøtene og til å uttale seg, med mindre styret for den enkelte sak bestemmer noe annet.

Det skal føres protokoll over styrets møter.

§ 9. Daglig leder

Fondet skal ha en daglig leder som tilsettes av styret på åremål for en periode på seks år. Åremålsperioden kan fornyes én gang. Styret fastsetter daglig leders lønns- og arbeidsvilkår.

Daglig leder står for den daglige ledelsen av Fondets virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Daglig leder har ansvaret for den løpende driften av Fondets administrasjon og tilsetter i den forbindelse personell. Organisering av sekretariatsfunksjonen utover dette, besluttes av styret.

Den daglige ledelsen omfatter ikke saker av stor betydning eller av uvanlig art for Fondet.

§ 10. Faggruppe

Fondet skal nedsette én eller flere faggrupper som skal arbeide med særskilte saker eller saksområder. Faggruppen møtes én til to ganger årlig i forbindelse med søknadsbehandlingen.

§ 11. Klageadgang

Vedtak i saker om fordeling av midler fra Norsk Kulturminnefond kan bare påklages til Miljøverndepartementet på grunnlag av feil ved saksbehandlingen eller rettsanvendelsen. Denne begrensningen i klageretten er foretatt med hjemmel i forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

§ 12. Revisjon

Fondets regnskap skal revideres av Riksrevisjonen.

§ 13. Vedtektsendringer

Departementet kan vedta vedtektsendringer som ikke gjelder Fondets formål eller som for øvrig er av vesentlig betydning for gjennomføringen av dette.

§ 14. Ikrafttreden

Denne forskrift om vedtekter trer i kraft straks.

Proviantskrivergården, Bergmannsgata 25, Røros Norsk Kulturminnefonds lokaler

Hus nr. 18 A på Røros har gateadresse Bergmannsgata 25, og anlegget heter Proviantskrivergården. Hovedbygningen ble bygget 1797 etter at Røros Kobberverk besluttet å flytte proviantlagrene fra Kvernengan på vestsiden av Glomma og inn til bergstaden. Det ble bygget bolighus, fjøs og stallbygninger, stabbur, bryggerhus, rullebod; alt som hørte en storhusholdning til, materialhus og provianthus.

Gårdsanlegget besto rundt 1850 av hele 27 ulike bygninger, samt en opparbeidet hagedel og fylte hele kvartalet mellom Bergmannsgata og Hyttelva, Rauveta og Direktørveta. I Proviantskrivergården var det stor aktivitet og mye som skjedde.

Fjøset ut mot Hyttelva ble tatt av flommen i 1934. I dag (2008) er det hovedbygningen mot Bergmannsgata samt Borgstuggu (den siste i sitt slag på Røros) og uthusbygningen som står igjen, begge de siste mot Rauveta. Husene ble fredet 16.10.1940.

Røros Kobberverk solgte eiendommen i 1938 til familien Guldberg, som også eide Apotekergården. Under krigen ble deler av gården konfiskert til bolig for tyske offiserer, og uthusbygningen ble brukt som stall. Spor etter en granat som eksploderte i Rauveta, kan fortsatt sees i lokalene som Norsk Kulturminnefond disponerer.

Neste eier var Røros Elektrisitetsverk som brukte hovedhuset som kontorer og leiligheter for ansatte. Borgstuggu ble brukt som sykkelverksted, speiderhule, lager og sommerbolig, uthuset som lager og garasjer. Dagens eier, Eli Høsøien, overtok gården i 1987. Dagens bruk av gården er også blandet; bolig, kontor, lager, garasjer og en bruks- og nyttehage.

Norsk Kulturminnefond har leid lokaler i Proviantskrivergården siden 01.01.2004, først i hovedbygningen og fra våren 2007 også lokaler i tilhørende Borgstuggu.

Kulturminnefondets lokaler i Bergmannsgt. 25, Røros (bakgården).

Utgiver: Norsk Kulturminnefond, Pb. 253, 7361 Røros, Norge

Organisasjonsnr.: 985 980 101 (registrert i Brønnøysundregisteret 28.08.2003)

Besøksadresse: Bergmannsgata 25, 7374 Røros

T. +47 73 10 36 00 **M.** +47 41 42 16 01

post@kulturminnefondet.no

www.kulturminnefondet.no

Ansvarlig redaktør: Jon Suul, daglig leder

Layout: Guri Jermstad AS

Papir: Omslag 200 g Scandia 2000 hvit, innsider 130 g Scandia 2000 hvit

Opplag: 600

Trykk: GRØSET™ - Produksjonen er klimanøytral, CO₂-utslippet er kompensert.

Norsk
Kulturminne
fond

